

JU UNIVERZITET U ZENICI

**ETIČKI KODEKS
UNIVERZITETA U ZENICI**

Zenica, mart 2013. godine

SADRŽAJ

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE	3
Predmet	
Cilj Etičkog kodeksa	
Definicije	
DIO DRUGI - OSNOVNA NAČELA I PRAVILA	4
POGLAVLJE I. NAČELA MORALNO OPRAVDANOG PONAŠANJA	4
Načelo mirnog uživanja prava	
Načelo poštovanja integriteta i dostojanstva osobe	
Načelo autonomije	
Načelo jednakosti i pravednosti	
Pravo na akademsku slobodu	
Načelo profesionalnosti	
Načelo poštovanja zakona i pravnih postupaka	
POGLAVLJE II. NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA	5
Diskriminacija	
Uznemirivanje	
Predrasude	
POGLAVLJE III. ETIČKA PRAVILA U NASTAVNOM, NAUČNOM I UMJETNIČKOM RADU	6
Profesionalne dužnosti u nastavnom radu	
Neprihvatljiva praksa u nastavi	
Izmišljanje rezultata	
Krivotvorenje	
Plagiranje	
Izmišljanje i prepravljivanje preporuka	
Primanje darova i drugih dobara	
Sukob interesa	
Transparentnost i povjerljivost	
Pravo i dužnost kontinuiranog usavršavanja i cjeloživotnog obrazovanja	
Profesionalno napredovanje	
Javno nastupanje	
Odgovornost prema univerzitetnoj zajednici	
DIO TREĆI - TIJELA I POSTUPAK ZA PROVEDBU ETIČKOG KODEKSA	10
POGLAVLJE I. PROVEDBA ETIČKOG KODEKSA	10
Opća dužnost	
Odgovornost za povrede Etičkog kodeksa	
Tijela za provedbu Etičkog kodeksa	
POGLAVLJE II. POSTUPAK ZA UTVRĐIVANJE POVREDA NAČELA	10
ETIČKOG KODEKSA	
Pokretanje postupka	
Postupak Etičke komisije po blagovremenoj prijavi	
Postupak disciplinske komisije naučno-nastavnog/umjetničko-nastavnog vijeća organizacione jedinice Univerziteta po blagovremenoj prijavi	
Postupak disciplinske ad-hoc komisije po blagovremenoj prijavi	
Odluka Senata, rektora, dekana, direktora	
DIO ČETVRTI - ZAVRŠNE ODREDBE	12
Nadzor nad provedbom	
Izmjene i dopune	
Stupanje na snagu	

Na osnovu člana 53. stav (2) tačka a) Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine" Zeničko-dobojskog kantona, broj: 6/09), člana 19.a stav 2. alineja 2. Zakona o JU Univerzitet u Zenici ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 6/05, 11/06, 06/09, 10/11, 16/11 i 15/12) i člana 63. stav (2) tačka b) Statuta Univerziteta u Zenici, Senat Univerziteta u Zenici na 3. sjednici održanoj 27.03.2013.godine usvojio je

ETIČKI KODEKS UNIVERZITETA U ZENICI

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

Predmet Etičkog kodeksa Univerziteta u Zenici (u daljem tekstu: Univerzitet) su osnovna etička načela u visokom obrazovanju, objavljivanju naučnih rezultata, odnosu prema intelektualnoj svojini, odnosima između nastavnika i saradnika, drugih zaposlenih i studenata Univerziteta, odnosu prema javnosti i sredstvima javnog informiranja i uopće o nastupanju Univerziteta, nastavnika i saradnika, drugih zaposlenih i studenata u pravnom prometu.

Član 2. (Cilj Etičkog kodeksa)

Cilj Etičkog kodeksa Univerziteta zasniva se na poštivanju moralnih načela i načela profesionalne etike, kojih se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju pridržavati nastavnici, saradnici, naučnici, istraživači, umjetnici i svi drugi zaposlenici Univerziteta, a koja se na odgovarajući način primjenjuju i na studente i druge osobe koje nisu zaposlenici Univerziteta, ukoliko učestvuju u radu i djelovanju Univerziteta i ukoliko se ponašanje i djelovanje tih osoba može direktno povezati sa Univerzitetom.

Član 3. (Definicije)

(1) Za potrebe Etičkog kodeksa pojedine izreze treba tumačiti na sljedeći način:

a) Izraz „*članovi univerzitetske zajednice*“ označava sve osobe koje studiraju, izvode nastavu, bave se naučnim i/ili umjetničkim radom, sarađuju u izvođenju naučnih, umjetničkih i/ili nastavnih programa, te djeluju u okviru zajedničkih i pomoćnih službi, nezavisno o vrsti i trajanju ugovora na osnovu kojeg ostvaruju prava i obaveze na Univerzitetu;

b) Izraz „*univerzitetska zajednica*“ označava ukupnost članova univerzitetske zajednice;

c) Izraz „*članovi akademske zajednice*“ označava sve osobe koje učestvuju u nastavi, umjetničkom radu, naučnom istraživanju i mentorskim djelatnostima na Univerzitetu;

d) Izraz „*akademska zajednica*“ označava ukupnost članova akademske zajednice;

e) Izrazi „*nastavnik i saradnik*“ uključuje sve osobe koje učestvuju u realizaciji nastave (predavanja i vježbe) na Univerzitetu, bez obzira na vrstu i trajanje ugovora na osnovu kojeg izvode nastavu;

f) Izraz „*student*“ uključuje sve osobe koje prate program obrazovanja na Univerzitetu, neovisno o njihovu statusu i ciklusu studija koji pohađaju (I, II ili III).

(2) Ako se neki od izraza korištenih u ovom etičkom kodeksu odnosi na fizičke osobe, sve izreze u muškom rodu treba tumačiti na način da obuhvataju i osobe ženskog spola, i obrnuto.

DIO DRUGI - OSNOVNA NAČELA I PRAVILA

POGLAVLJE I. NAČELA MORALNO OPRAVDANOG PONAŠANJA

Član 4.

(Načelo mirnog uživanja prava)

(1) Univerzitet svakom članu univerzitetske zajednice mora osigurati uživanje svih ljudskih prava, koja se ostvaruju unutar univerzitetske zajednice, te poštovanje prava zagaranovanih Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine.

(2) Prava članova univerzitetske zajednice mogu se ograničiti samo radi ostvarivanja prava drugih članova univerzitetske zajednice i javnosti, u skladu s ciljevima Univerziteta i u mjeri u kojoj je to prijeko potrebno.

Član 5.

(Načelo poštovanja integriteta i dostojanstva osobe)

(1) Svi članovi univerzitetske zajednice trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zagaranovanim pravima na život, integritet i dostojanstvo.

(2) Svim članovima univerzitetske zajednice mora biti osigurano pravo na privatnost.

Član 6.

(Načelo autonomije)

(1) Svi članovi univerzitetske zajednice imaju pravo autonomno djelovati na Univerzitetu, u granicama svoga statusa i u skladu s ciljevima Univerziteta.

(2) Svim članovima univerzitetske zajednice treba priznati pravo na nesmetan profesionalni razvoj i usavršavanje u skladu s osobnim mogućnostima i planovima, u mjeri u kojoj se pritom ne narušava isto pravo druge osobe.

(3) Svi članovi univerzitetske zajednice imaju obaveze i odgovornosti prema drugima u smislu poštenog, iskrenog i nepristrasnog ponašanja i prihvaćanja kriterija kvaliteta u svim domenama radi ostvarivanja zajedničkoga dobra univerzitetske zajednice u cjelini.

Član 7.

(Načelo jednakosti i pravednosti)

(1) Svaki član univerzitetske zajednice treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje.

(2) Članovi univerzitetske zajednice ne smiju zloupotrijebiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje mogu utjecati na mogućnost objektivnog prosuđivanja, te etičkoga i profesionalnog obavljanja radnih obveza.

(3) Svim članovima univerzitetske zajednice treba osigurati jednake uslove ostvarivanja profesionalnih obaveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja.

Član 8.

(Pravo na akademsku slobodu)

(1) Akademski sloboda na Univerzitetu je sloboda svakog nastavnika, saradnika i studenta da obavlja svoju akademsku aktivnost u skladu sa ustavom i zakonom.

(2) Članovi akademske zajednice u svojim istraživanjima trebaju biti vođeni idejom slobode naučnog i umjetničkog stvaralaštva, te izvršavati svoje tradicionalno pravo ispitivanja i kritiziranja društvenih vrijednosti i struktura u duhu odgovornog, objektivnog i poštenog traganja za istinom, te stjecanja i distribucije znanja.

(3) Univerzitet podupire i podstiče slobodu mišljenja i izražavanja mnijenja kao osnovnu vrijednost u svim segmentima univerzitetskog života i rada.

Član 9.

(Načelo profesionalnosti)

(1) Od članova akademske zajednice očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjavaju sve svoje obaveze prema studentima, kolegama i ostalim zaposlenicima na Univerzitetu, koji u svom djelovanju slijede načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, korektnosti, dijaloga i tolerancije.

(2) Obaveza je članova akademske zajednice poštovanje kriterija stručnosti i kvaliteta, te u skladu s tim stalno stručno usavršavanje unutar izabranog profesionalnog područja i utemeljivanje svih profesionalnih i etičkih procjena na dostupnim činjenicama, isključujući predrasude bilo koje vrste.

(3) Svi članovi akademske zajednice trebaju održavati i podsticati saradnju u profesionalnim odnosima i nastojati na djelotvornoj upotrebi univerzitetskih resursa, težeći povećanju dobrobiti nauke i univerzitetske zajednice i smanjivanju gubitaka uvijek kad je to moguće.

(4) Od svih članova akademske zajednice očekuje se djelovanje u duhu zajedničkih ciljeva, te sudjelovanje u izvanuniverzitetskim djelatnostima, koje neće biti u sukobu s njihovim profesionalnim obavezama na Univerzitetu niti štetiti tim obavezama, kao ni ugledu Univerziteta.

(5) Verbalna i neverbalna komunikacija članova akademske zajednice treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom u zajednici.

Član 10.

(Načelo poštovanja zakona i pravnih postupaka)

(1) Od svih članova univerzitetske zajednice očekuje se poštovanje svih pravnih propisa i pravnih postupaka koji se tiču njihovih obaveza kao članova univerzitetske zajednice.

(2) Univerzitet ima obavezu osigurati uvjete nužne za upoznavanje članova univerzitetske zajednice sa svim relevantnim pravilima koja se tiču njihovih obaveza.

(3) U svim postupcima koji se odnose na ostvarenje načela iz Etičkog kodeksa ili su u vezi s njim, članovima univerzitetske zajednice o pravima i interesima o kojima je riječ treba osigurati mogućnost učestvovanja u postupku, s pravom da se izjasne o relevantnim navodima uz iznošenje svojih argumenata, te ravnopravan položaj u postupku u odnosu prema drugim učesnicima koji su u istom ili sličnom položaju.

(4) U svakom slučaju u kojem postoji neslaganje pri tumačenju i primjeni načela Etičkog kodeksa, članovi univerzitetske zajednice obavezni su obezbjediti da se sporna pitanja najprije riješe unutar sredine u kojoj je do povrede došlo ili kod mjerodavnih tijela Univerziteta, u skladu s odredbama Etičkog kodeksa, a obraćanje tijelima izvan Univerziteta ograničiti samo na slučajeve u kojima je to primjereno i nužno.

(5) Nadležna tijela Univerziteta (dekan/direktor organizacione jedinice) dužna su pravodobno djelovati radi prevencije i suzbijanja povreda Etičkog kodeksa i u tu svrhu pokretati postupke i poduzimati druge radnje u granicama svoje nadležnosti, te prethodno istražiti sve potpisane prijave u kojima se iznosi sumnja u etičnost ponašanja članova univerzitetske zajednice.

POGLAVLJE II. NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA

Član 11.

(Diskriminacija)

(1) U skladu s načelima iz člana 4. do 10. Etičkog kodeksa, nedopustiv je svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije zasnovan na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, životnom stilu, imovinskom stanju, porijeklu, obiteljskom i

bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obavezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

(2) Isključivi kriteriji vrednovanja i napredovanja mogu biti stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge, te osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka.

Član 12. **(Uznemirivanje)**

(1) Zabranjena je svaka vrsta uznemirivanja između članova univerzitetske zajednice.

(2) Uznemirivanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi koje ima za cilj povredu njenog osobnog dostojanstva i ometanje obavljanja radnih zadataka ili smanjenje kvaliteta njezinog života, a uznemirivanjem se naročito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički, koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti ili koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.

(3) Neprihvatljivo je svako spolno uznemirivanje, kao oblik uznemirivanja koje karakterizira izostanak pristanka ili odbijanje druge strane uključujući ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaska koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju, ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno, izlaganje spolno uvredljivoga i uznemirujućega materijala, te zahtijevanje spolnih usluga u zamjenu za određeno djelovanje ili propuštanje s pozicije autoriteta.

(4) Uobičajena komunikacija, dobronamjerne šale i kritika, kao i odnosi spolne i druge intimne naravi između članova akademske zajednice, koji počivaju na pristanku i uzajamnom poštovanju smatraju se područjem privatnosti, te nisu sami po sebi kršenje Etičkog kodeksa, ali treba izbjegavati situacije u kojima takvi odnosi između članova akademske zajednice mogu dovesti do kršenja pravila Etičkog kodeksa o: objektivnosti i nepristranosti i sukobu interesa, posebno u odnosima između članova akademske zajednice koji su u neposrednom hijerarhijskom odnosu koji uključuje ocjenjivanje tuđeg rada i dostignuća i/ili odlučivanje o statusu, profesionalnom napredovanju, pogodnostima i nagradama.

(5) Svaka osoba ima pravo prijaviti uznemirivanje koje je počinio član univerzitetske zajednice.

Član 13. **(Predrasude)**

(1) Svi članovi univerzitetske zajednice trebaju biti objektivni i ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihovu objektivnost u akademskim, istraživačkim, administrativnim, poslovnim i upravljačkim djelatnostima.

(2) Ocjenjivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojeg člana univerzitetske zajednice ne smije počivati na kriterijima koji nisu neposredno relevantni za obavljanu djelatnost ili profesionalne obaveze.

POGLAVLJE III. ETIČKA PRAVILA U NASTAVNOM, NAUČNOM I UMJETNIČKOM RADU

Član 14. **(Profesionalne dužnosti u nastavnom radu)**

Nastavnici i saradnici na Univerzitetu imaju slijedeće dužnosti:

a) nastojati na postizanju i prenošenju visokog nivoa naučnih spoznaja iz svog predmeta;

b) osigurati tačnost, preciznost, reprezentativnost sadržaja predmeta i primjerenu poziciju predmeta unutar programa studija;

- c) nastojati da studenti što djelotvornije postignu ciljeve predmeta;
- d) ponuditi istovjetne mogućnosti unapređenja znanja koje svim studentima garantuju podjednak napredak;
- e) obrađivati sve teme na otvoren, pošten i pozitivan način, a naročito teme koje studenti iz bilo kojeg razloga mogu smatrati osobito osjetljivim;
- f) doprinostiti intelektualnom razvoju studenata unutar područja u kojem se nastava obavlja te izbjegavati sve djelatnosti koje bi mogle omesti taj razvoj;
- g) osigurati studentima vrednovanje njihovog rada koje je valjano, otvoreno, pravedno, objektivno i pravovremeno;
- h) osigurati transparentnost i javnost ispita, kao i objektivnost ocjenjivanja;
- i) poštovati dignitet svojih kolega i u saradnji s njima raditi u interesu napredovanja studenata;
- j) poštovati obrazovne ciljeve, strategije i standarde ustanove na kojoj poučava u interesu razvoja studenata;
- k) suzdržavati se od svakog uslovljavanja pristupanja ispitu uslovima koji nisu sadržani u odredbama nastavnoga plana i programa, a naročito od nametanja uslova koji nastavniku donose osobnu ekonomsku i drugu korist;
- l) uzimati u obzir mišljenje i ocjene studenata o svojoj nastavnoj kompetenciji u cilju unapređivanja kvaliteta nastavnog procesa.

Član 15.

(Neprihvatljiva praksa u nastavi)

- (1) Studenti su dužni suzdržavati se od prepisivanja, bez obzira na oblik vrednovanja studentskog rada.
- (2) Prepisivanjem se smatra nedopušteno primanje i davanje pomoći, koje ima za cilj na nedopušten način utjecati na korektnost ocjenjivanja na ispitima i u drugim oblicima vrednovanja rada i rezultata članova akademske zajednice.
- (3) Članovi univerzitetske zajednice ne smiju podsticati na prepisivanje, omogućivati ga i tolerisati.
- (4) Ako članovi akademske zajednice obavljaju nastavu ili praksu u kojoj učestvuju djeca, s njima treba postupati uz uvažavanje mjerodavnih standarda i prava djece.

Član 16.

(Izmišljanje rezultata)

- (1) U naučnom i istraživačkom radu nije prihvatljivo izmišljanje (fabrikacija) rezultata.
- (2) Izmišljanje je svako namjerno predstavljanje, širenje i objavljivanje navodnih rezultata naučnog i istraživačkog rada, uprkos saznanja da naučni rad i istraživanje na koje se poziva u stvarnosti nije bilo provedeno.

Član 17.

(Krivotvorenje)

- (1) U naučnom i istraživačkom radu neprihvatljivo je svako krivotvorenje (falsifikacija).
- (2) Krivotvorenje uključuje svako djelovanje kojim se suprotno načelima naučnog poštenja manipulira objektom, opremom ili procesom istraživanja sa svrhom da se namjerno podese ili tendenciozno protumače rezultati naučnog istraživanja.

Član 18.

(Plagiranje)

- (1) Svaki oblik plagiranja radova i ideja smatra se povredom Etičkoga kodeksa.

(2) Svi članovi akademske zajednice koji učestvuju u naučnoistraživačkom i umjetničkom radu moraju garantovati i za izvornost objavljenih naučnih radova i umjetničkih djela, kao i autorstvo koje im se pripisuje, te tačnost i poštenje u prikazivanju i navođenju informacija o porijeklu ideja i navoda kojima su se u radu koristili.

(3) Od članova univerzitetske zajednice se očekuje da navode kao autore sve i samo one učesnike u procesu nastajanja naučnog rada, koji su intelektualno doprinijeli radu.

(4) Potrebno je štiti pravo na intelektualno vlasništvo nad rezultatima istraživanja i prikupljenim podacima svih članova univerzitetske zajednice.

(5) Prilikom izbora ili reizbora u naučno-nastavna/umjetničko-nastavna i naučna zvanja kandidati trebaju predati izjavu o izvornosti kojom će potvrditi da je svaki njihov rad i dostignuće na koji se pozivaju izvorni rezultat njihova rada, te da taj rad ne sadržava druge izvore osim onih navedenih u radu.

(6) U postupku izbora ili reizbora kandidata u naučno-nastavna/umjetničko-nastavna i naučna zvanja Senat Univerziteta može svojom odlukom utvrditi tekst izjave iz stava (5) ovog člana.

Član 19.

(Izmišljanje i prepravljavanje preporuka)

Izmišljanje i prepravljavanje preporuka i pogrešno predstavljanje akademskih postignuća nije dopušteno i predstavlja ozbiljno kršenje načela etičkog ponašanja.

Član 20.

(Primanje darova i drugih dobara)

(1) Članovi univerzitetske zajednice iz reda nastavnog i nenastavnog osoblja ne smiju tražiti darove, podsticati darivanje niti primati ikakve darove, bilo za sebe ili za drugu osobu, za koje postoji razborita pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obaveza te poštovanje profesionalnih prava i dužnosti.

(2) Obaveza je članova univerzitetske zajednice otklanjati svaki pokušaj korupcije.

Član 21.

(Sukob interesa)

(1) Svi članovi univerzitetske zajednice obavezni su izbjegavati sukobe interesa, a koje mogu uzrokovati obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, intimne veze, antagonizmi i sl.).

(2) Nedopustiv je svaki oblik nepotizma, koji srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

Član 22.

(Transparentnost i povjerljivost)

(1) Univerzitet podstiče i promovira transparentnost u propisima i djelovanju, kao jednu od osnovnih vrijednosti.

(2) Svi članovi akademske zajednice trebaju uvažavati vrijednost transparentnosti i dostupnosti kriterija i postupaka evaluacije ispunjavanja profesionalnih obaveza (ispiti, upisi, profesionalno napredovanje i sl.).

(3) Svi članovi akademske zajednice koji na osnovu svog položaja na Univerzitetu raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti trebaju štiti tajnost takvih podataka.

Član 23.

(Pravo i dužnost kontinuiranog usavršavanja i cjeloživotnog obrazovanja)

(1) Svi članovi univerzitetske zajednice imaju pravo i dužnost neprekidno se usavršavati i ustrajati na unapređivanju kvaliteta i nivoa vlastitog znanja i stručnosti unutar izabranog područja.

(2) Članovi akademske zajednice planiraju, provode i izvještavaju o svojim naučnim istraživanjima i nastavnim djelatnostima u skladu s prihvaćenim standardima naučne i nastavne kompetentnosti.

Član 24.

(Profesionalno napredovanje)

(1) Procjena uspješnosti ostvarivanja profesionalnih obaveza i profesionalne kompetencije bilo kojeg člana univerzitetske zajednice treba biti objektivna i nepristrana, te zasnovana na unaprijed definiranim i transparentnim kriterijima.

(2) Svaki oblik neposredne ili posredne diskriminacije u postupku evaluacije uslova profesionalnog napredovanja, te u samom postupku napredovanja smatra se nedopustivim.

(3) Univerzitet treba svim članovima univerzitetske zajednice osigurati jednake uslove napredovanja na osnovu ispunjavanja profesionalnih obaveza, te stvoriti uslove za podmlađivanje naučne, umjetničke i nastavne zajednice.

Član 25.

(Javno nastupanje)

(1) Univerzitet je svjestan svoje društvene odgovornosti i podstiče pravo članova univerzitetske zajednice na javno nastupanje i slobodu izražavanja, što uključuje nastupe pred publikom, na radiju i televiziji, izražavanje svojih stajališta u novinama, knjigama i časopisima, kao i druge oblike djelovanja za dobrobit zajednice.

(2) Članovi akademske zajednice s višim akademskim zvanjem ili profesionalnim statusom ne smiju zabranjivati niti ograničavati osobne javne nastupe članovima zajednice s nižim akademskim zvanjem ili profesionalnim statusom, niti taj nastup bilo čime uslovljavati.

(3) Članovi univerzitetske zajednice ovlašteni za javno nastupanje u ime Univerziteta obavezni su jasno istaknuti da izlažu stajališta Univerziteta, pri čemu se očekuje da je njihovo postupanje u skladu s najvišim etičkim i profesionalnim standardima.

Član 26.

(Odgovornost prema univerzitetskoj zajednici)

(1) Profesionalna djelatnost članova univerzitetske zajednice treba što više doprinosti ostvarenju zadataka Univerziteta.

(2) Članovi univerzitetske zajednice trebaju se brinuti o dobru i interesima Univerziteta u duhu akademske slobode - ispitivanja, argumentirane rasprave, kritike, tolerancije, te odgovornog i poštenog traganja za optimalnim rješenjima.

(3) Članovima univerzitetske zajednice ne odobrava se:

a) namjerno ometanje djelatnosti koje Univerzitet provodi ili podstiče radi ostvarenja zadataka definiranih kroz slobodnu i argumentiranu raspravu;

b) bilo koja vrsta djelovanja (lobiranje, zloupotreba pozicije autoriteta i sl.) kojoj je cilj stvaranje povlaštene pozicije pojedinaca i skupina na štetu objektivnih profesionalnih kriterija;

c) nesavjestan odnos prema imovini Univerziteta, te onemogućavanje ili otežavanje ostalim članovima univerzitetske zajednice da se koriste tom imovinom;

d) upotreba univerzitetske imovine ili pogodnosti za osobne, komercijalne, političke, vjerske, društvene i druge izvanuniverzitetske svrhe bez posebnog odobrenja;

e) podsticanje drugih članova univerzitetske zajednice u nepoštovanju univerzitetskih pravila koji imaju za cilj ostvarenje općeprihvaćenih zadataka Univerziteta;

f) namjerno predstavljanje osobnih mišljenja kao službenog mišljenja Univerziteta radi sticanja osobne koristi;

g) korištenje imenom ili logotipom Univerziteta za privatne djelatnosti, kako bi se neopravdano stvorio utisak univerzitetskog autoriteta.

DIO TREĆI -TIJELA I POSTUPAK ZA PROVEDBU ETIČKOG KODEKSA

POGLAVLJE I. PROVEDBA ETIČKOG KODEKSA

Član 27.

(Opća dužnost)

Sva tijela Univerziteta i njegovih organizacionih jedinica dužna su, svako u okvirima svoje nadležnosti, brinuti se za ostvarenje i unapređenje etičkih standarda na Univerzitetu i provedbu ovog Etičkog kodeksa.

Član 28.

(Odgovornost za povrede Etičkog kodeksa)

(1) Nepostupanje u skladu sa načelima iz ovog Kodeksa, odnosno njihovo kršenje predstavljala povredu časti i obaveza nastavnika, saradnika, studenata i ostalih zaposlenika univerzitetske zajednice, zbog čega moraju snositi odgovornost.

(2) Prijave za povrede Etičkog kodeksa rješavaju tijela za provedbu Etičkog kodeksa Univerziteta.

Član 29.

(Tijela za provedbu Etičkog kodeksa)

(1) Tijela za provedbu Etičkog kodeksa Univerziteta su Etička komisija imenovana od strane Senata Univerziteta, disciplinske komisije imenovane od strane naučno-nastavnih/umjetničko-nastavnih vijeća i disciplinske ad-hoc komisije imenovane od strane rektora Univerziteta, odnosno od strane dekana/direktora organizacione jedinice Univerziteta

(2) Etička komisija je stalno stručno tijelo Senata Univerziteta, nadležno za provođenje postupaka u slučaju kršenja odredaba Etičkog kodeksa od strane nastavnika i saradnika Univerziteta, a koju čini po jedan predstavnik svakog fakulteta, Instituta i Studentskog centra Univerziteta, prorektor za nastavu i studentska pitanja, generalni sekretar i predstavnik Unije studenata,.

(3) Disciplinska komisija je stalno stručno tijelo naučno-nastavnog/umjetničko-nastavnog vijeća organizacione jedinice Univerziteta, nadležno za provođenje postupaka u slučaju kršenja odredaba Etičkog kodeksa od strane studenata Univerziteta, a koju čini predsjednik, biran iz reda nastavnika, odnosno saradnika, dva člana, biranih iz reda studenata na prijedlog Unije studenata i sekretara, koji je po funkciji sekretar fakulteta na kojem je povreda učinjena i koji je odgovoran za pravilnost rada komisije.

(4) Disciplinska ad-hoc komisija je tijelo, koje se imenuje odlukom rektora Univerziteta, odnosno dekana/direktora organizacione jedinice Univerziteta, a koje je nadležno za provođenje postupaka u slučaju kršenja odredaba Etičkog kodeksa od strane zaposlenika iz reda nenastavnog osoblja Rektorata Univerziteta, odnosno organizacione jedinice Univerziteta.

POGLAVLJE II. POSTUPAK ZA UTVRĐIVANJE POVREDA NAČELA ETIČKOG KODEKSA

Član 30.

(Pokretanje postupka)

(1) Postupak za utvrđivanje povrede nekog od načela Etičkog kodeksa Univerziteta pokreće se podnošenjem prijave o učinjenoj povredi tijelima za provedbu Etičkog kodeksa Univerziteta iz člana 29. ovog Etičkog kodeksa, i to u pisanoj formi, obrazložena svim potrebnim podacima i dokazima o osobama, vremenu, mjestu i eventualnim svjedocima učinjene povrede i potpisana od strane osobe podnosioca prijave.

(2) Tijela za provedbu Etičkog kodeksa Univerziteta iz člana 29. ovog Etičkog kodeksa neće uzimati u razmatranje anonimne prijave.

(3) Prijavu o povredi nekog od načela Etičkog kodeksa Univerziteta može podnijeti:

a) rektor Univerziteta i dekan/direktor organizacione jedinice Univerziteta za povredu učinjenu od strane nastavnika i saradnika Univerziteta,

b) dekan organizacione jedinice Univerziteta za povredu učinjenu od strane studenata,

c) neposredni rukovodilac (rektor, dekan, direktor) za povredu učinjenu od strane zaposlenika iz reda nenastavnog osoblja Univerziteta.

(4) Prijava o učinjenoj povredi podnosi se najkasnije u roku od 3 (tri) dana od dana saznanja o učinjenoj povredi.

(5) Prijava o učinjenoj povredi koja je dostavljena tijelima za provedbu Etičkog kodeksa Univerziteta izvan utvrđenog roka iz stava (2) ovog člana odbacuje se zaključkom kao neblagovremena.

Član 31.

(Postupak Etičke komisije po blagovremenoj prijavi)

(1) Po blagovremeno dostavljenoj prijavi o učinjenoj povredi nekog od načela Etičkog kodeksa Univerziteta od strane nastavnika i saradnika Univerziteta Etička komisija provodi postupak za utvrđivanje postojanja povrede nekog od načela u roku od 7 (sedam) dana.

(2) Ukoliko Etička komisija utvrdi nepostojanje povrede nekog od načela Etičkog kodeksa Univerziteta ista zaključkom odbija prijavu kao neosnovanu.

(3) Ukoliko Etička komisija utvrdi postojanje povrede nekog od načela Etičkog kodeksa Univerziteta od strane nastavnika i saradnika Univerziteta ista zaključkom predlaže Senatu Univerziteta izricanje slijedećih mjera: pismena opomena ili javna opomena.

(4) Ukoliko Etička komisija utvrdi da postojanje povrede nekog od načela Etičkog kodeksa Univerziteta od strane nastavnika i saradnika Univerziteta istovremeno predstavlja i povredu odredaba Zakona o radu FBiH, Statuta Univerziteta u Zenici i zaključenog ugovora o radu Etička komisija predlaže pokretanje postupka u skladu s odredbama Pravilnika o radu Univerziteta, dostavljanjem zaključka prvostepenom organu rukovođenja određenim za odlučivanje u prvom stepenu o pojedinačnim pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa ili u vezi sa radnim odnosom Zakonom o visokom obrazovanju i Zakonom o JU Univerzitet u Zenici.

Član 32.

(Postupak disciplinske komisije naučno-nastavnog/umjetničko-nastavnog vijeća organizacione jedinice Univerziteta po blagovremenoj prijavi)

Postupak disciplinske komisije naučno-nastavnog/umjetničko-nastavnog vijeća organizacione jedinice Univerziteta provodi se u skladu s odredbama Statuta Univerziteta, POGLAVLJE III. ODGOVORNOST ZA POVREDE OBAVEZA STUDENATA.

Član 33.

(Postupak disciplinske ad-hoc komisije po blagovremenoj prijavi)

(1) Po blagovremeno dostavljenoj prijavi o učinjenoj povredi nekog od načela Etičkog kodeksa Univerziteta od strane zaposlenika iz reda nenastavnog osoblja Rektorata Univerziteta, odnosno organizacione jedinice Univerziteta imenovana disciplinska ad-hoc komisija provodi postupak za utvrđivanje postojanja povrede nekog od načela Etičkog kodeksa Univerziteta u roku od 7 (sedam).

(2) Ukoliko disciplinska ad-hoc komisija utvrdi nepostojanje povrede nekog od načela Etičkog kodeksa Univerziteta ista zaključkom odbija prijavu kao neosnovanu.

(3) Ukoliko disciplinska ad-hoc komisija utvrdi postojanje povrede nekog od načela Etičkog kodeksa Univerziteta od strane zaposlenika iz reda nenastavnog osoblja Univerziteta

ista zaključkom predlaže rektoru odnosno dekanu/direktoru Univerziteta izricanje mjera: pismena opomena ili javna opomena.

(4) Ukoliko disciplinska ad-hoc komisija utvrdi da postojanje povrede nekog od načela Etičkog kodeksa Univerziteta od strane zaposlenika iz reda nastavnog osoblja Univerziteta istovremeno predstavlja i povredu odredaba Zakona o radu FBiH, Statuta Univerziteta u Zenici i zaključenog ugovora o radu disciplinska ad-hoc komisija predlaže pokretanje postupka u skladu s odredbama Pravilnika o radu Univerziteta, dostavljanjem zaključka prvostepenom organu rukovođenja određenim za odlučivanje u prvom stepenu o pojedinačnim pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa ili u vezi sa radnim odnosom shodno Zakonu o visokom obrazovanju i Zakonu o JU Univerzitet u Zenici.

Član 34.

(Odluka Senata, rektora, dekana, direktora)

(1) Odluka Senata Univerziteta prema dostavljenom zaključku Etičke komisije o predloženoj mjeri iz člana 31. stav (3) ovog Etičkog kodeksa je konačna.

(2) Odluka rektora, dekana, direktora Univerziteta prema dostavljenom zaključku disciplinske ad-hoc komisije o predloženoj mjeri iz člana 33. stav (3) ovog Etičkog kodeksa je konačna.

DIO ČETVRTI - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 35.

(Nadzor nad provedbom)

Nadzor nad provedbom i tumačenje ovog Etičkog kodeksa vrši Senat Univerziteta.

Član 36.

(Izmjene i dopune)

Izmjene i dopune ovog Etičkog kodeksa vrše se na način i po postupku njegovog donošenja.

Član 37.

(Stupanje na snagu)

Etički kodeks Univerziteta u Zenici stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja na WEB stranici Univerziteta, a Kodeks nastavničke etike Univerziteta, broj: 648/05. od 21.09.2005.godine, prestaje važiti.

Zenica, 27.03.2013. godine

Broj, 01-108-720-1106/13

Predsjedavajući Senata

Prof.dr.sc. Halid Kurtović